

* מתוך ספר לקוטי הלכות *

יב"ל וינצלו את מצרים

עקר גלות מצרים, שהיינו תחלה בגלות מר וקשה וכבד כְּזָה, ואחר-כך הוציאנו בעשירות כְּזָה, פֶּאֶשֶׁר הַבְּטִיחַ לַאֲבֹרָהּם אֲבִינוּ: "ואחרי כן יצאו ברכש גדול". ולמה לא נתן לנו העשירות תִּכְף בלא צער הגלות? אֲבָל הַכֹּל הָיָה לְטוֹבָתָנוּ, כְּדֵי לְהוֹדִיכָךְ בְּכוֹר הַבְּרָזָל בְּגִלוֹת, כְּדֵי לְבָרֵךְ וּלְכַפֵּךְ הַעֲשִׁירוֹת, לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ מִתְּאֵנוֹת מִמּוֹן שְׁהוּא עֲשִׁירוֹת וּמִמּוֹן דַּסְטְרָא-אַחְרָא, שְׁכֹל מַה שֵׁישׁ לוֹ יוֹתֵר חֶסֶר לוֹ בְּיוֹתֵר, וְלִזְכוֹת לַעֲשִׁירוֹת דְּקִדְשָׁה שְׂבָא עַל-יְדֵי עֲנִיּוֹת דִּיקָא, שְׂזָה בְּחִינַת מַה שְׂאֵנוּ אוֹכְלִין בְּפִסַּח מְצָה, שְׁהוּא לַחֵם עֲנִי, וּמְרוֹר, כְּדֵי לִידַע וּלְזַכֵּר בְּהַמְּרִירוֹת וְהַעֲנִיּוֹת, שְׂזָה עֶקֶר שְׁלֵמוֹת תְּקוּן הַעֲשִׁירוֹת דְּקִדְשָׁה.

כי עקר תקון העשירות דְּקִדְשָׁה הוּא עֲנִיּוֹת, דְּהֵינּוּ מִי שְׂאֵנוּ מִתְּנַגָּה בְּדַעְתּוֹ וּמְחֻזֵּק עֲצֻמוֹ כְּעֲנִי, וּבְאִיזָה מַעֲמֵד שְׁהוּא בֵּין שְׁהוּא עֲנִי מִמֶּשׁ אוֹ בִּינּוּנִי אוֹ עֲשִׁיר מִפְּלֵג

מְחֻזֵּק עֲצֻמוֹ תְּמִיד כְּעֲנִי וְאֲבִיוֹן גָּדוֹל, בְּבַחֲנֵינָה דְּדוֹד הַמְּלָךְ, שְׁבַגְדֵּל מְלַכוּתוֹ וּגְדֻלְתּוֹ וְעֲשָׂרוֹ אָמַר תְּמִיד: "כִּי עֲנִי וְאֲבִיוֹן אֲנִכִּי", "וְאֲנִי עֲנִי וְאֲבִיוֹן", כִּי הָאָדָם רָאוּי לוֹ לְהִבִּין עֲצֵם עֲנִיּוֹתוֹ בְּזָה הָעוֹלָם, כִּי אֶפְלוּ הַצְּדִיק אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְצַאת יְדֵי חוֹבָתוֹ בְּשְׁלֵמוֹת נֶגַד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב:

"כִּי אָדָם אֵין צְדִיק בְּאַרְצָא אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחְטָא", מִכַּל-שְׂפָן שְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם; אִם-כֵּן, אֶפְלוּ לַחֵם צַר וּמִים לַחֵץ אֵין מְגִיעַ לוֹ חֶסֶם וְשֵׁלוֹם לְפִי מַעֲשִׂיו, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵת הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּחֶסְדּוֹ, וְאִם-כֵּן אֵין עֲנִי יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא אֲכַל דְּלָאוּ דִּילָהּ [הוּא לֹא אוֹכַל מִשְׁלוֹן].

וכְּשִׁמְשִׁים אֵל לְבוֹ הָאָמֶת וְיודֵעַ זֹאת בְּבִרְרוֹ, אֲזִי טוֹב לוֹ תְּמִיד, וְיִזְכֶּה לַעֲשִׁירוֹת אֲמַתִּי, שְׁהוּא מַה שְׂאֲמְרוּ רַ"ל: אִיזְהוּ עֲשִׁיר, הַשְּׂמִיחַ בְּחֻלְקוֹ, כִּי יִשְׂמַח תְּמִיד בְּחֻלְקוֹ, מִחֲמַת שְׂיודֵעַ שְׁהַכֹּל חֶסֶד גָּדוֹל מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶפְלוּ לַחֵם צַר וּמִים לַחֵץ. וְעַל-יְדִידָהּ יִזְכֶּה לַעֲשִׁירוֹת מִמֶּשׁ, לְכֹל הוֹן דְּעֻלְמָא, בְּחִינַת: "מָאן דְּאִיהוּ וְעִיר אִיהוּ רַב" [מִי שְׁהוּא קֻטַּן הוּא גְדוֹל], וּבְתִיבֵי: "מְקִימִי מַעֲפָר דֵּל וְכוּ' לְהוֹשִׁיבִי עִם גְּדִיבִים" מַעֲפָר דִּיקָא, הֵינּוּ מִי שְׂמִשִּׁים עֲצֻמוֹ כְּעַפְרָא, וְגַם אַחֲרֵי-כֵן, כְּשׁוֹזְכָה לַעֲשִׁירוֹת מִמֶּשׁ, לְכַסֵּף וְהִבָּה וְחַפְצִים הַרְבֵּה, לֹא יִפֹּל עַל-יְדִידָהּ לְהַתְּאוֹת מַה שְׂאֵינוּ שְׁלוֹ, כִּי גַם בְּעַצֵּם עֲשִׁירוֹתוֹ יִחְזִיק עֲצֻמוֹ לְעֲנִי וְהָיָה שְׂמִחַ בְּחֻלְקוֹ תְּמִיד.

הַשַּׁבָּת הַזֶּה רַבֵּי נַחֲמָן אֶהְרֵסֶנּוּ

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסה, זצ"ל

סיפור השבוע

מוֹכְבֵי אוֹר, ד'

עש מַעֲשֶׂה שְׁנֵי מִהַמְרָשׁ"א ז"ל. בְּאוֹסְטְרָה מְקוֹם הַמְרָשׁ"א ז"ל הָיָה טְמָאָה לְהַגּוּיִים, כְּשֶׁהָיוּ הַיְהוּדִים צְרִיכִים לִלְכֵךְ עִם נַפְטָר דֶּרֶךְ הַמְּקוֹם הַזֶּה (כִּי לֹא הָיָה לָהֶם דֶּרֶךְ אַחֲרָת) אֲזִי הָיוּ מְצַלְצֵלִים וְכוּ', וְכֹל מִי שֶׁהִלֵּךְ דֶּרֶךְ שֵׁם הַמִּיר דָּתוֹ רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן. וְצוּהַ הַמְרָשׁ"א ז"ל, שְׂכַאֲשֶׁר יִהְיֶה נַפְטָר מִהָעוֹלָם וְיִשְׂאוּ דֶּרֶךְ שֵׁם, יִנְיָחוּ עֲלָיו חַבוּר הַמַּהְרָשׁ"א שְׁעֲשֶׂה. וְעֲשׂוּ כֵן.

עש וְשֵׁם הַתְּאֲסָפוּ כָּל הַכּוֹמְרִים וְהַתְּחִילוּ לְצַלְצֵל. וְהַעֲמִידוּ אֶת מִשְׁתּוֹ, וְיִוֹשֶׁב הַמַּהְרָשׁ"א ז"ל אֶת עֲצֻמוֹ וְהַתְּחִיל לְדַפְדֹּף אֶת הַדְּפִיִּים, וְהַתְּחִילָה הַטְּמָאָה עִם הָאֲנָשִׁים לְהַבְלַע בְּאַרְץ, וּנְבָלְעוּ כָּלֶם בְּאַרְץ.

עש וְעַד הַיּוֹם יֵשׁ סִימָן מְזָה שְׁנִבְלָעָה בְּאַרְץ.

לא כֵּן הִרְשָׁעִים, שֶׁהִם בְּהַפְךָ מִכֹּל זֶה: כְּשֶׁהוּא עֲנִי, הוּא בְּכַעַס עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל עֲנִיּוֹתוֹ וְחֶסְרוֹנוֹ, בְּבַחֲנֵינָה "וְהָיָה כִּי יִרְעַב וְהִתְקַצֵּף וְכוּ'" (ישעיה ח), וְתִכְף כְּשֵׁישׁ לוֹ אִיזָה מִמּוֹן, הוּא מְלַבִּישׁ אֶת עֲצֻמוֹ בְּמַלְבוּשִׁים שְׂאִינִים רְאוּיִים לוֹ לְפִי מִמוֹנוֹ, וְעַל-יְדִידָהּ חֶסֶר לוֹ יוֹתֵר מִבְּתַחֲלָה. וְכִשְׂמֵרוּיָהּ עוֹד מִמּוֹן יוֹתֵר, מִתְּחִיל לְקַנּוֹת לוֹ כְּלִי-כֶסֶף וּמְרַגְלִיּוֹת וְתִכְשִׁיטֵין, וְהַכֹּל בְּכַפְלֵי-כַפְלִים מְכַפִּי עֲרֹבוֹ, וְעַל-יְדִידָהּ חֵייו מְרִים וּמְרוּרִים תְּמִיד, עַד שֵׁישׁ הַרְבֵּה שְׂבִימִי עֲשִׁירוֹתֵם חֵייהֶם מְרוּרִים יוֹתֵר מִבִּימִי עֲנִיִּים, וְעַל-יְדִידָהּ בָּאִים עַל-פִּירֵב לִידֵי עֲנִיּוֹת מִמֶּשׁ, וּמִתִּים בְּעַל־חֻבוֹת, וְגַם בִּימֵי עֲשִׁירוֹתֵם תְּמִיד הָיָה חֶסֶר לָהֶם כְּפִי הַנְּהַגְתָּם וְהַצְּטַרְכוּתֵם הָעֲצוּם,

וְהַכֹּל מִחֲמַת גְּסוּתֵם הִרְעָ, וְאִינִים חוֹשְׁבִים עַל תְּכִלְתֵּם הַנְּצַחִי, וְכֹאֲלוּ כֹּל הָעֶשֶׂר מְגִיעַ לָהֶם לְכֹר. "וּמָאן דְּאִיהוּ רַב הוּא זְעִיר" [וּמִי שְׁהוּא גְדוֹל הוּא קֻטַּן], וְהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁפִּילֶם, וּמִתִּים עֲנִיִּים מִמֶּשׁ וּבְעַל־חֻבוֹת.

וזֶה בְּחִינַת: יֵאָה עֲנִיּוֹתָא לְיִשְׂרָאֵל, שְׁעֶקֶר הַיְפִי וְהַנּוֹי לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִדַּת הָעֲנִיּוֹת, הֵינּוּ מִי שְׂמְחֻזֵּק עֲצֻמוֹ לְעֲנִי תְּמִיד, הוּא נָאֵה וְיִפָּה תְּמִיד, כִּי כֹל מַה שֵׁישׁ לוֹ הוּא נָאֵה וְיִפָּה אֶצְלוֹ תְּמִיד, אֶפְלוּ מְלַבוּשׁ שֶׁל פֶּשֶׁתָן וְטֵלָאֵי עַל-גְּבֵי טֵלָאֵי, הַכֹּל נָאֵה וְיִפָּה אֶצְלוֹ וְשְׂמִחַ בּוֹ מְאֹד, כִּי יוֹדֵעַ שְׂאֵינוּ רְאוּיִ לוֹ לְפִי מַעֲשִׂיו אֶפְלוּ מְלַבוּשׁ כְּזָה, וְאֲזִי הוּא נָאֵה וְיִפָּה תְּמִיד, כִּי אַחֲרֵי-כֵן גַּם כְּשִׁדְּהִיוּ לוֹ מְלַבוּשִׁים שֶׁל מְשִׁי וְשֶׁל כֶּסֶף וְזָהָב, יִהְיוּ נְאִים וְיִפִּים אֶצְלוֹ תְּמִיד.

אכֹּל מִי שְׂאֵינוּ מְחֻזֵּק עֲצֻמוֹ כְּעֲנִי, וְכֹל מַה שֵׁישׁ לוֹ הוּא מִתְּאֵוָה יוֹתֵר, אִינּוּ זוֹכָה לְנוֹי וְיִפִּי לְעוֹלָם, כְּנִרְגָּה בְּחוֹשׁ, שְׂאֶפְלוּ לִזְבוּשׁ בְּגָדִים יְקָרִים וְכוּ', תְּמִיד חֶסֶר לוֹ עוֹד בְּגָדִים יְקָרִים בְּיוֹתֵר שֶׁל גְּדוּלֵי

בַּיִת יֵל פִּרְעֹה

הַקְּצִינִים בְּיוֹתֵר, כִּידוּעַ כֹּל זֶה. וְעַל-כֵּן עֶקֶר תְּקוּן הַמִּמּוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת הוּא עֲנִיּוֹת כְּנֹל, כִּי הָאָדָם צְרִיךְ לְאָחוּז תְּמִיד בְּקִצְהָ הָאֲחֲרוֹן וּלְזַכֵּר שְׁנוֹלֵד עֲרֵם, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (איוב א): "עֲרֵם יִצְאָתִי מִבֶּטֶן אֲמִי", שְׂזָהוּ תְּכִלְתִּי הָעֲנִיּוֹת, וְכַנְּגַד עֲנִיּוֹת זֶה כֹּל מַה שֵׁישׁ לוֹ הוּא עֲשִׁירוֹת גְּדוֹל, וְאֲזִי יִהְיֶה שְׂמִחַ בְּחֻלְקוֹ בְּכֹל מַה שֵׁישׁ לוֹ, הֵן מַעֲט אוֹ הַרְבֵּה. (הלכות מגילה ו' - אוֹתִיּוֹת י"א י"ב לְפִי אוֹצֵר הִירָאָה - מִמּוֹן וּפְרַנְסָה - אוֹת ל"ד)

וינצלו את מצרים

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קליים ב/סו)
טוב להגיד ולשיר נַחַת נַחַת נַחַת נַחַת מִמּוֹן לזכות לכל הישועות

לקוטי עצות

(שבת)

לראות באב"י הנחל

= ספרי רבנו (חלק א) =

רחיצת חמין בערב־שבת הוא בחינת תקון הברית. וכן קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום הוא גם־כן בחינת תקון הברית (לקרימ - סימן ט).

על־ידי שמירת שבת זוכין לאמונה. וכל הצדקה שעושים אין לה שלמות אור, כי אם על־ידי שבת, שהוא בחינת אמונה. וכל הברכות וההשפעות הנמשכין על־ידי צדקה אין להם שלמות, כי אם על־ידי שבת, שהוא בחינת אמונה, שהוא מקור הברכות. והוא בחינת שלמות כל הדברים שבעולם, שכלם הם חסרים ואין להם שלמות, כי אם על־ידי שבת־קדש, שהוא בחינת אמונה. וכן הדעת והתורה, כל שלמותם הוא רק על־ידי שבת, אמונה (סי' לא).

עקר קדשת שבת, שהוא בחינת אמונה, ממשיכין על־ידי שמירת הברית. על־כן נוסעים לצדיקים על שבת, כי עקר קדשת הצדיקים אמתיים הוא שמירת הברית בשלמות בכל הבחינות, על־כן נוסעים אליהם על שבת, כדי לקבל קדשת שבת, אמונה, שהוא שלמות הכל כנ"ל (שם).

צריך כל אדם להמשיך קדשת שבת לקדש ימי החול. ולפי הקדשה שמקדש ימי החול כן נחה והמת הנחש, קץ כל בשר, רוח סערה — ועל־ידיה עולה הדבור (סי' לח).

על־ידי נדר, דהינו שידר אזהרו נדר ויקים מיד, על־ידיה זוכה לענג שבת, שהוא בחינת אכילה בקדשה. והזוכה לבחינת ענג שבת, אז אין צריך לצום, כי פועל באכילתו מה שפועל על־ידי הצום, הינו להכניע הפעס, ולהחזיר לעצמו חכמתו, שהוא צלם אלקים המאיר בפניו — ועל־ידי זה אויביו נופלים לפניו (סי' נז).

רעים ממחשבות רעות, עורני כי עליך נשענתי, כי אין לי על מי להשען כי אם על אבי שבשמים.

וקים בי מקרא שכתוב, "וורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם. אל תעובני ה' אלקי אל תרחק ממני. חושה לעזרתי ה' תשועתי. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי". (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה מ"ג)

שבת שלום
וכל הישועות

מאָרס דבריהם, ותשמרני ותצילני שלא יכנס בי ארסייהם וחציהם, ולא יזיקו לי פגם דבריהם, ותקדשני בקדשתך העליונה:

ותזכני ברחמיך הרבים לשמירת הברית באמת, ותחמל עלינו ותהיה עמנו תמיד. ובחסדך הגדול תושיענו ותעזרנו ותכניע ותשבר ותעקר ותבטל קלפת בלעם הרשע מן העולם שהוא פגם תאות נאוף, ותמשיך עלינו ועל כל עמך ישראל קדשת ופרישות משה רבנו עליו השלום, וקדשת כל הצדיקים האמתיים שומרי הברית באמת, בזכותם תחינו ותושיענו שנובה גם כן להיות שומרי הברית באמת. ותשמרנו ותצילנו מעתה מכל מיני פגם הברית ומכל מיני הרהורים רעים ומכל מיני בלבולים וערובי הדעת, ותזכנו לקדשת הברית ולקדשת הדעת בתכלית השלמות באמת:

ותרחם עלינו ותצילנו תמיד מן הפעס ומן הקפדות, ונובה להיות טוב לכל תמיד, ולא יהיה בלבנו שום פעס וקפדא ושום קנטור בעולם כלל, ותקרבנו לעבודתך באמת. ונובה להתקשר באמת לצדיקים אמתיים ואל התורה הקדושה ולהשם יתברך באמת ובתמימות ובאמונה שלמה, בהתקשרות אמיץ וחזק לעולמי עד ולנצח נצחים. "טהור עינים מראות ברע" קדשנו וטהרנו מכל מיני טמאות וזממות, ובפרט מפגם זממת תאות נאוף. "הצילני משיט ואל אטבעה אנצלה משונאי וממעמקי מים", "הצילני מבור שאון משיט הַיּוֹן", "הצילני מפגם הדעת, הצילני מלטני פדני מהרהורים

צריך לזהר מלשמע דבורים של רשע שהוא ברדעת, כי דבוריו מולידים נאוף בהשומע, כי דבוריו הם דבורים ארסיים של נאוף ונכנסים בגוף השומע (לקוטי מהר"ן - מ"ג).

... יהי רצון, מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתהיה בעזרנו ותשמרנו ברחמיך הרבים, ותרחיקנו מלהתחבר עם רשעים, ותשמר אותי שלא יהיה נשמע לאזני לעולם דבורים של רשעים שהם בני דעה, אשר דבוריהם הם אוררים ארסיים של נאוף ומולידים נאוף בהשומע דבריהם. אגא ה', רחם עלי ורחיקני מדבורים אלו, כי אתה ידעת כי בשר ודם אנכי, ואי אפשר לי בעצמי להיות נשמר מהם, וגם "כי בער אנכי מאיש" ואיני יודע להבחין ולידע מי הוא הצדיק ומי הוא הרשע להתרחק ממנו. על כן עליך אני משליך את ידבי, שאתה תשמרני ברחמיך הרבים ותרחיקני מן הרשעים, ולא אדבר עמהם לעולם ולא אשמע דבריהם בשום פעם.

ואפלו בשיהיה ההכרח לדבר עמם, תגן בעדי בכחך הגדול ותפרס עלי סכת שלומך ותסתירני בצל כנפיך, באפן שאזכה להנצל